UCHWAŁA NR XXXIII/281/2026
RADY GMINY RZEKUŃ

z dnia 24 lipca 2026 r.

w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej pomników przyrody

Na podstawie art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662 i 1436) w związku z art. 9 ust. 2 i art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U z 2018 r. poz. 870) po rozpatrzeniu petycji uchwala się co następuje:

§ 1. 1. Postanawia się w części uwzględnić petycję dotyczącą pomników przyrody w zakresie wyeliminowania niejasności w ilości pomników przyrody zlokalizowanych na terenie gminy Rzekuń i informacji o gatunku chronionych drzew. W pozostałym zakresie petycji nie uwzględnić.

2. Uzasadnienie sposobu rozpatrzenia petycji, o której mowa w ust. 1 stanowi załącznik do uchwały.

§ 2. Upoważnia się Przewodniczącego Rady Gminy Rzekuń do zawiadomienia wnoszącego petycję o sposobie jej rozpatrzenia.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podpisania.

Przewodniczący Rady Gminy

Tomasz Chrzanowski

Tomasz Chrzanowski

Elektronicznie podpisany przez Tomasz Chrzanowski
Data: 2026.07.31 08:13:50 +02'00'

Uzasadnienie

do uchwały nr XXXIII/281/2026 Rady Gminy Rzekuń z dnia 24 lipca 2026 r. w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej pomników przyrody

Dnia 18 maja 2026 r. do Rady Gminy Rzekuń wpłynęła petycja z dnia 18 maja 2026 r. wniesiona przez osobę fizyczną w sprawie:

1.zmiany, aktualizacji prawa miejscowego w zakresie funkcjonowania pomników przyrody, tj. utworzenia uchwał lub uchwały rady gminy w sprawie pomników przyrody lub w sprawie aktualizacji danych pomników przyrody znajdujących się na terenie gminy Rzekuń w celu dostosowania prawa miejscowego do aktualnych przepisów wynikających z ustawy o ochronie przyrody i wyeliminowania niejasności w zakresie sprawującego nadzór oraz wyeliminowania niejasności w zakresie ilości pomników na terenie gminy,

2. wprowadzenia do programu środowiska bardziej szczegółowych zapisów dotyczących wizytowania każdego pomnika przyrody raz na rok lub raz na dwa lata i sprawdzania podczas takiego przeglądu w terenie: kompletności i widoczności oznakowania, ogólnego wizualnego stanu zdrowia, przestrzegania zakazów (np. porządku, niszczenia, zaśmiecania itp.) i ewentualnej potrzeby działań ochronnych i zapobiegawczych, zapisywania powyższych danych, przekazywania wójtowi i radzie gminy jako dowodów w celu zapewnienia prawidłowej ochrony pomników przyrody i prawidłowej realizacji programu ochrony środowiska.

Zgodnie z art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym rozpatrywaniem petycji zajmuje się Komisja Skarg, Wniosków i Petycji. Przewodniczący Rady Gminy Rzekuń przekazał petycję Przewodniczącemu Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w celu opracowania przez komisję stanowiska w sprawie.

Na posiedzeniu w dniu 24 lipca 2026 r. członkowie Komisji Skarg, Wniosków i Petycji zapoznali się z treścią petycji i uznali, że pismo spełnia wymogi formalne, bowiem zostało wniesione w interesie publicznym, sporządzone w języku polskim i podpisane wraz ze wskazaniem adresu. e-mail. Następnie Komisja przeprowadziła analizę treści petycji i uznała, że spełnia wymogi ustawowe.

Stosownie do art. 2 ust. 3 ustawy z 11 lipca 2014 r. o petycjach, przedmiotem petycji może być bowiem żądanie, w szczególności podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji. Na podstawie art. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym do zakresu działania gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone na rzecz innych podmiotów, a rozstrzyganie w tych sprawach, jeżeli ustawy nie stanowią inaczej, należy do gminy. Katalog zadań własnych gminy obejmujących zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty obejmuje wskazane w art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym sprawy ochrony środowiska i przyrody. Zgodnie z art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody ustanowienie pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo krajobrazowego następuje w drodze uchwały rady gminy, która określa nazwę danego obiektu lub obszaru, jego położenie, sprawującego nadzór, szczególne cele ochrony, w razie potrzeby ustalenia dotyczące jego czynnej ochrony oraz zakazy właściwe dla tego obiektu, obszaru lub jego części. Pomniki przyrody jako jedna z form ochrony przyrody podlegają ochronie prawnej, którą powinna zapewnić gmina, sporządzając, stosownie do art. 4 i art. 18 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, m.in. raporty z realizacji programu ochrony środowiska. Powyższe przepisy dotyczą zatem inicjatywy, o wykonanie której apeluje się w petycji.

Odnosząc się do postulatu dotyczącego aktualizacji lokalnych aktów prawa miejscowego w zakresie funkcjonowania pomników przyrody na terenie gminy Rzekuń, na podstawie zebranych informacji Komisja stwierdziła, że zgodnie z art. 153 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, formy ochrony przyrody, w tym m.in. pomniki przyrody utworzone lub wprowadzone przed dniem wejścia w życie ustawy stają się formami ochrony przyrody w rozumieniu niniejszej ustawy. Na mocy rozporządzeń Wojewody Mazowieckiego Nr 38 z dnia 29 kwietnia 2005 r. oraz Nr 17 z dnia 26 lutego 2008 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu ostrołęckiego (DUWM.2005,105,2945 i Dz. Urz. Woj. Maz. nr 29, poz. 1067), na terenie gminy Rzekuń utworzone zostały pomnik przyrody: *Aleja sosnowa 1* zlokalizowana w pasie drogowym drogi wojewódzkiej nr 627 Ostrołęka – Ostrów Mazowiecka na terenie Gminy Rzekuń; *Altana* – pomnik przyrody wieloobiektowy (grupa drzew), położony na gruntach Skarbu

Państwa, w zarządzie Nadleśnictwa Ostrołęka, Leśnictwo Borawe; *Dęby Goworskie* – pomnik przyrody wieloobiektowy (grupa drzew) położona w miejscowości Goworki na gruntach prywatnych; grupa 5 drzew pomnikowych zlokalizowana w „Parku dworskim"w miejscowości Susk Stary; grupa 5 drzew pomnikowych położonych w pasie drogowym drogi wojewódzkiej nr 760 Ostrołęka – Łomża na terenie miejscowości Teodorowo i Laskowiec; pojedyncze drzewa pomnikowe w łącznej ilości 4 szt. położone w miejscowościach Teodorowo (2 szt.), Czarnowiec (2 szt.).

W obecnym stanie prawnym, stosownie do art. 44 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody zarówno ustanowienie pomnika przyrody, jak i jego zniesienie następuje w drodze uchwały rady gminy. Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie do czasu wejścia wżycie aktów prawa miejscowego wydanych na podstawie upoważnień zmienianych niniejszą ustawą zachowują moc dotychczasowe akty prawa miejscowego. Gmina Rzekuń podejmuje uchwały w sprawie zaktualizowania ilości pomników przyrody, ich nazw oraz wyjaśni niejasności w gatunku chronionego drzewa po uzyskaniu wcześniej zleconej opinii dendrologicznej o ile takie zostaną stwierdzone.

Odnosząc się do drugiego punktu petycji dotyczącego wprowadzenia do programu środowiska bardziej szczegółowych zapisów dotyczących wizytowania pomników przyrody raz na rok lub raz na dwa lata i sprawdzania podczas takiego przeglądu w terenie kompletności ich oznakowania, oceny zdrowotności i stanu otoczenia oraz przedstawiania informacji wójtowi i radzie gminy, Komisja Skarg, Wniosków i Petycji postanowiła nie uwzględnić petycji w tym zakresie, bowiem z powszechnie obowiązujących przepisów prawa nie wynika taki obowiązek ani obowiązek raportowania organowi stanowiącemu informacji o stanie pomników przyrody. Urząd Gminy w Rzekuniu w minionych latach zajmował się sprawami pomników przyrody i potrzeba wnioskowanych regulacji nie zaistniała.

Należy także podkreślić, że Wójt Gminy wykonuje stały nadzór nad pomnikami przyrody na terenie gminy Rzekuń oraz realizuje na bieżąco kontrole utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Rzekuń, w tym wokół pomników przyrody. Po rozpatrzeniu petycji Komisja uznała, że zasługuje ona na uwzględnienie w punkcie pierwszym i zarekomendowała Radzie Gminy podjęcie uchwały tylko w tym zakresie. Projekt uchwały w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej pomników przyrody zostanie skierowany do głosowania na sesji Rady Gminy Rzekuń. Niniejsza uchwała wraz z jej uzasadnieniem stanowią zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji w rozumieniu art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach i zostanie ona doręczona podmiotowi wnoszącemu petycję.

Jednocześnie informuje się, że zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach, sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi. Stosownie natomiast do art. 238 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego w związku z art. 15 ustawy o petycjach rada gminy może pozostawić bez rozpatrzenia petycję złożoną w sprawie, która była przedmiotem petycji już rozpatrzonej przez ten podmiot, jeżeli w petycji nie powołano się na nowe fakty lub dowody nieznane podmiotowi właściwemu do rozpatrzenia petycji, niezwłocznie informując podmiot wnoszący petycję o pozostawieniu petycji bez rozpatrzenia i poprzednim sposobie załatwienia petycji.

Przewodniczący Rady Gminy

mgr inż. Tomasz Chrzanowski